

ՅԱՐԱԹԱԹԵՐԹ

Ազգային, Քաղաքական, Բանասիրական եւ Զուարճալիք

Մ. ՍՈՒՂՈՒՆՅԱՆ

ԺԱՐՂ ՏԱՐԻ, ԹԻՍ

Թ

ՅԱՐԱԹ

5 Մեպտեմբեր, 1898

ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ. — Ծաղիկի բաժանորդագիրն է. համար 40, Գաւառներու համար 50 դան. : Վեցամսեայ Պոլսոյ համար 25, Գաւառաց համար 30 դան. : Հաւել 30 փարսյ : Բաժանորդագրութիւնը քիւի վրայ է, տարեկան բաժանորդները պիտի ստանան 52 եւ վեցամսեայները՝ 26 քիւ Ծաղիկ :

Հանրագոյն նիւթերու վերաբերեալ յօդուածներ եւ քրթակցութիւններ շնորհակալութեամբ կ'ընդունուին :

Ծաղիկի քննադատութեան Պաշտպանութեան կնիքը կը կրեն շարունակ. — Ծաղիկի վերաբերեալ տալէն ինչ պէ՛տք է ուղղել Պաշտպանութեան Պաշտպան, Կ. Պոլիս, Սուրբան Համալսարան, քիւ 14 :

ՎԱՌԱՐԱՆԻՆ ՔՈՎԻԿԸ

ՍԻՐՈՎ ԹԷ ՀԱՇՈՒԻՈՎ

(Եզրակացութեան ետք)

Տգեղ սեռին պատկանելու դժբաղդութիւնը ունենալով հաղորձ, առանց ասպետական ոգիին եւ ուղղամտութեան դէմ մեղանշած ըլլալու, չենք կրնար ուրանալ որ մեր գեղեցիկ աստղեաններուն մէջ ամէնուն տրուած չէ, եւ ներքին ալ չէ, Սիւպիլ մը ըլլալ. սակայն թէ շնորհալի Սիւպիլի մը ներքին՝ է արդեօք իր գեղանի ու տգեղ քոյրերը ամէնը մէկ շրով լուանալ եւ ոչ ցեղակից համասեռներու դասակարգութեան մէջ, միմիայն Փայլ ժիւղներով եւ ռէյնիէ ձեռնոցներով որակել, յատկանշել զանոնք :

Այս տողերը գրելու ատենս, զրասեղանիս վերայ լեցուն են զանազան մեծութեամբ թղթիկներ, անուշահոտ բուրուճիկներով՝ միմիայն զրերով տողանցուած, ասոնք ամէնն ալ առանց բացառութեան, բարկացող հրեշտակներու շնչերով եւ շառագնոտ աշտերու հուրքերով՝ ուղղակի կամ անուղղակի բողբոջներ են Սիւպիլի գործած անիրաւութեան դէմ, գէ՛թ, քաջառնութիւնները յարգե՞լ ալ չի կայ :

Ազնուափայլ, նազեղաշուք Թղթակիցներս իրաւամբ դիտել կ'ուտան թէ ինչո՞ւ եւ ո՞ր իրաւամբ այդ կարգի անողոր զատուածի մը ընդունին իրենք,

երբ Սիւպիլի մը քմահաճոյքը յանկարծ փոխափայլելու կ'եղլէ եւ մաս մը Տգեղ կարճամտներ այդքան ձախող փաստաբանութիւն մը կ'ունենան :

Իմ շնորհափայլ Թղթակիցներս իրաւունք ունին :

Արդարեւ ո՞ր օրէնքին մէջ տեսնուած է երբեք որ երկու դատախազներու համար տրուելիք վճիռը օրին մէկն ալ հագնի երրորդ մը որ գործին մէջ ոչ դեր ունի, ոչ մասնակցութիւն. ո՞ր ատեն պատահեր է որ քննութիւն մը այս ինչերը տան եւ ապագայ բարենիշը կամ յոռենիշերը այն ինչերը ստանան, գէ՛թ սա մեր Քննիչ Յանձնաժողովէ՞ն ալ օրինակ առնել չիկայ, տեսէ՛ք, անիկա ի՞նչ արդարութեամբ իր մրցանակները եւ վկայագրերը կը բաժնէ տարուէ տարի :

Հայ գեղեցիկ սեռին փափկասուն ներկայացուցիչները՝ զգայուն բողբոջարկուններ, բնաւ չեն ընդունիր Սիւպիլին իրենց վերագրած ցուցանոյթիւնը եւ նիւթապաշտօնիւնը, կը ցաւին որ Սիւպիլ պահ մը մոռնալով որ ինք ալ կին մըն է եւ կ'ինքնուն պատուականագոյնը, կ'եղլէ, այդպէս հապճեպ որոշումով մը իրենցները գետնէ գետին կը զարնէ եւ արեւելիքն ու արեւմտիքին մէջտեղ ժիւղներով մերկապարանոց կը պարզէ :

Եւ կ'աւելցնեն.

« Հայ կինը դերեւս ուսումնասիրելու պէտք ունի Սիւպիլ, որովհետեւ ցարդ ուսումնասիրածները հակառակներն են միայն » :

« Բուն հայրենին, ճշմարիտ Հայ կինը կը մրցի իտալուհիներուն հետ նախընտրելով իր սիրածին հետ ամուսնանալ, քուրջեր հագնիլ եւ խրճիթի մէջ բնակիլ »:

« Կը գերազանցէ Ամերիկուհիները, առանց հաշուի ամուսնանալով (հոգեւորօրէն հաշիւները հաշիւ բառին անձուկ սահմանին մէջ չեն կրնար պարունակուիլ) իր սիրածին հետ եւ իր աշխատութեամբը ու զոհողութիւններով յաղթելով բոլոր դժուարութիւններու »:

« Կը հասկնայ Անգլուհիին « սիրով պիտի 'ամուսնանար »ը, միայն թէ կը մերժէ վերջին « ստակայ »ը որ Սաքսոններու պաղարիւնութեան յատուկ բաժնին ըլլալու է անշուշտ »:

« Բնաւ չըմբռնեմ ու ծիծաղելի կը գտնէ Ֆրանսացի կնոջ առ ի չգոյէ դրամի « պատուհանէն փախչող » սէրը, ինչպէս Տալիակ կը գտնէ Ֆրանսացի օրիորդին ամէն ճեղ զգած սէրը . . . »:

« Կը ժպտի Գերմանացի մամիկին, բարի պառաւ մը, որուն խելքը վերջապէս գլուխն է եկեր անշուշտ երկու անգամ ամուսնանալէն ետքը . . . »:

« Իսկ Յոյն կիներուն եւ օրիորդներուն « ամէն կերպով գոհացնել »ը չի հասկնար, որովհետեւ աշխարհէն համեմատեալ ոչ կը հասկնայ, ոչ ալ կ'ախորժի »:

Ազնի՛ւ Սիպիլ, Հայ կիները մէկ խօսքով ըսել կ'ուզեն թէ, ՍԻՐԵԼՈՒՆ ՄԷՉ ՀՈՇԻԻ ԶԸԼԼԱՐ եւ ՀՈՇԻԻՆ ՄԷՉ ՍԷՐ ԶԸԼԼԱՐ:

Ի՛նչ մեղքս պահեմ, ես ալ սա անուշաբոյր թղթիկներուն դատը պաշտպանելուս մէջ մասնաւոր հաճոյք մը կ'զգամ եւ նա վառվռուն աչքերուն արտայայտութիւնը ամենէն պերճախօսը եւ ամենէն ճշմարիտը կ'ընդունիմ:

Իմ կարծի՞քս. — Ներեցէք որ չպահեցի:

Ս.

ՄԱՆՐ ՄՈՒՆՐ

Մ. Նահանգներուն նախագահն իր տարեթոշակն ամսական մասնավճարով կ'ստանայ. ամէն ամսու 26 ին երկրին գանձապետը 4166 ատարի չէք մը Սպիտակ Տունը (նախագահին բնակարանը) կը խրկէ:

— Աշխարհի կայսրութիւններու մէջ միայն Աւստրիան է որ ոչ զաղթականութիւն մը եւ ոչ ալ անդրծովեան կալուած մը ունեցած է:

— Բարիքի բնակիչներուն միայն 12 էն մէկ հասն օտարազգի է:

— Պերլինի բնակիչներուն միայն 100 ին 37 ը բնիկ

Գերմաններ են, միւսներն ամէն տեսակ օտարազգիներ են: Այդ մայրաքաղաքին մէջ թիչկներուն կառքերն ուրիշներէ առաջ անցնելու արտօնուած են:

— Լոնտոնի մէջ ամէն գիշեր 6000 չուեւորներ դուրսը՝ բաց օդին՝ կը քնանան, իւրաքանչիւր չորթու մէջ ալ երկու անձ անօթութիւնէ կը մեռնին:

— Երուսաղէմ 60,000 բնակիչ ունի. այս բազմամարդութիւնը քսան տարի առաջուան դրեթէ կրկինն է, բայց քաղաքին ջուրի մատակարարութիւնը գէշ եւ անկանոն է:

— Անգլիոյ Թէյմզ դետէն (որուն եզերքը Լոնտոնի նաւահանգիստը կը գտնուի), օրական 500 նաւեր կը մեկնին աշխարհիս ամէն մասերուն համար:

— Բարիքցին թատրոնին մէջ կը սուլէ՝ իր դժգոհութիւնը յայտնելու, բնդհակառակն Լոնտոնցին իր ուրախութիւնն եւ դո՛ւ մնալը ցուցնելու համար:

— Բարիքի մէջ 26800էն աւելի Գերմանացիներ կան մինչդեռ Պերլինի մէջ Ֆրանսացիներու թիւն է 400 էն 500:

— Լոնտոնի դարեջրատուններու մէջ 100 հազարէն աւելի սպասարկու օրիորդներ կան, տարիքին 20—35, ասոնցմէ 400էն աւելին կղերականներու քոյրեր, դուստրներ, քրոջ կամ եղբոր աղջիկներ են:

— Պաւերայի Նիւրեմպէրկ քաղաքին մէջ 1080 թուականին չինուած տուններ տակաւին կանգուն կը գտնուին:

— Երկրագունտիս ցամաքային մակերեսին մէկ երրորդն անտառներով ծածկուած է:

— Ամբողջ Ֆրանսայի մէջ 2150 ի չափ կին հեղինակներ կան, ասոնցմէ 1000ը վիպագիր, 200ը բանաստեղծ, 150 ը կրթական նիւթեր գրող, մնացածներն ալ զանազան նիւթերու վրայ գրողներ են:

— Աւստրիոյ եւ Գերմանիոյ մէջ 160 ի չափ խոհարարութեան դպրոցներ կան, առաջնակարգ հիւրանոցներու խոհարարապետն այն դպրոցներուն մէկէն վկայական մը ունենալու է:

(Բիւզանդիոն)

ԵԱՎԱՇ ԵԱՎԱՇ

— Յակոբիկ աղա պանոս գալըրսա պիր սահաթ էվվէլ գըլըք քէօմիւրիւմիւզիւ ալալըմ, եարըն օպիր կիւն քէօյաէն էնէրէք պիր տաղտաղա տա օ օլմաըն:

— Ալըրըզ ճանըմ աճէլէն նէ՞ տիր, եավաչ եավաչ:

— Պագ ունուտաճայըրըմ սալօնն խալըսը սէլիք սէլիք օլտու, պաչկա պիր թանէ ալաըըն:

— Ալըրըզ, եավաչ եավաչ:

— Աման ունութմատա պու կիւն պիր թօի ֆանէլա ալ, չօճուզլարըն ֆանէլալարըն բէք էսկիմիչ, հազըր ալընօրսան բէք պահալը օլուեօր:

— Շիմտի օնուն վագթը՞ մը եա, հէլպէթտէ ալաճաղըզ, եավաչ եավաչ:

— Հա պագ ունուտաճաղըրըմ, ֆիլօ ըյլա Բուքուլուն այլըզլարընը իսթէմիչէր իտի գօլէճաէն:

— Վէրիբիզ, եավաչ եավաչ:

— Քա ծնւար ֆորէնի տիր , հաւաքածան աղնարւա՞ր , այլն պիրի տէր տէ՛մէ՞դ ալը՞դ իստէրլէր :

— Վարտընար իստէսինլէր , հաւաք հաւաք :

— Օ տէյիլ ամա , պի՞ղ քէօյտէն նէ՞ զէման էնէ՛ճէյիլ :

— Հէլպէթ վազթը կէլիրսէ էնէրի՞ղ , հաւաք հաւաք :

— Էյի ամա , հաւաք հաւաք զը՞ն կէլտի :

— Կէլիրսէ նէ օլուր , աճէլէմի՞ղ հօգ հաւաք հաւաք :

— Մեղայ , պու կիւն պիր հաւաք հաւաք տըր թուր՝ տուրմու՞ն կիտիհօրսըն :

— Զիւնքի ալըմա տօղունաճաղ հաւաք հաւաք տա օնուն իչիւն :

— Մեղայ Յիսուսում , Ալլահա չիւքիւր , չըտըրա՛ճաղ նէ՞ վար :

— Ալլահա էմանէթ էօնիւմիւղտէքի հաֆթա Խաչ , ալ բըրթընր իչէրի գաչ տէրլէր , իստէր իստէմէ՞ղ քէօյտէն էնէճէյիլ :

— Հէլպէթտէ էնէճէյիլ , զընը պուրատա գալաճաղը՞ զահէր :

— Էյի ամա , գատապ , էթմէքճի , զարգաւաթճը , կէօչիւ պրագմաղար քի էնէիմ :

— Վուչ փէք թօհաֆսըն , Ակորիկ աղա , փարաւա՛րընը հէյնէճէք տէյիլսին հա , հաւաք հաւաք վէրիրսին :

— Կէօչիւ շուստան շուրապա պրագմաղար :

— Նէ հատտինէ , պուշար գօմիսիօն չալուշու տըր զահէր :

— Քեաչքի գօմիսիօն չալուշու օլա ըտըրար , էյէր չէօփ փարատը պօրճուն վար ըսա վէրիրսին , հօգսա պիր կէօչ թէգքէրէսի տըրսըն պիթէր կիտէր :

— Էյ պուշար նէ հափար քի :

— Նէ հափաճաղար , էկէր իստայը վէրմէղսէն կէօչիւ պրագմաղար , հէմ տէ ըէգալէթ չըգարըրար :

— Էյ արթըգ պիւմէմ , սէն պանա սէղօն իչիւն պիր ֆիսթանը՞ղ իլէ պիր չիֆթ պօթին ալ տէ , նէ հափարսան հափ :

— Պագալ գատապը հա՞սըլ էտէիմ :

— Հէր վազթը հաճըլ էտէրտէն կէնէ էօյլէ հափ . . . էօ՞ֆ . . . մէրաղըմ չըգտը . աղըն պիր հօգսա ալըճը՞ն նէ քի տէրսէմ հօգ տէր , պու տա հէնի ատէտ օլտու զահէր :

— Ենի տէյիլ , էսկիտէն տիր ամա տիչիմի սըզըպ աման ալէմէ կիւլիւնճ օլմայալըմ տէյօրտում , չիտի արթըգ կիւլէնէճէք տալ գալմատը :

— Օ քի պէօյլէ տարտայըտըն ըսա նէյէ՞ կէլտիք , Պէյօղլունտա հէրիմիլտէ օթուրայըտը :

— Սանա պին տէֆա սէօյլէտիմ պէնի տիյնէմէտին :

— Քա զահէր պէն սէպէպ օլտում քէօյլէ չըգմայա :

— Ես քի՞մ սէպէպ օլտու , մինպահաթ Պէյօղլունտա օթուրմամ տէյիւ աղապ պատան քի՞մ իտի , պաշըմա օ գատար իչէր հափտըն քի պէն տէ մէճպուր օլտում էվ թու թմախ :

— Էյի հա , ֆէնա՞ մը օլտու , զայիֆլանմը՞ն , կիւն կիւնէ էրիյօրըտըն , պագ քէօյլէ կէլէլի նէ գատար իւսթէ գօյտուն :

— Իւսթէ գօյտու ամա վիւճուտիմ տէյիլ , պօրճաւրմ իւսթէ գօյտու , հասըլը էկէր սէն պանա հար օլսան ըտը պի՞ղ պու հալէ կէլմէ՞ղ իտիք :

— Սանա Ակորիկ աղա , չօճուգճա լագըրտըլար տիյնէյնէմէմ , չիտի հարըն Յուսէփ աղալարլէ ճըրճըր սու՛յունա կիտիլէճէք , պէրապէր կէլիւրսին , հօգսա իչին վար էնէճէքսին :

— Եօգ էնմէյնէճէյիմ , պէն տէ կէլիրիմ , հէյնէլիմ իչէլիմ , ճիւմպիւն էտէլիմ , գատընար էլպէթ պիր շէյ պիլլէր , հիչ պիր շէյ վաղիֆէլէրինտէ տէյիլ :

— Սանա նէ գատար օլսա Ակորիկ աղա , էրքէք զըմը իչինէ կիւճիւնէ մուգայէտ օլմալը :

— Պօշ լաղըրտը էֆէնալիմ , զէվլինէ ճիւմպիւլինէ պագմալը , արթըգ պուշտան սօնրա պիր աղ տա պէն էլլէնճէմէ պագաճաղըմ :

— Էվէ քի՞մ պագաճաղ :

— Պու գատար վազթը պէն պագտըմ պիր աղ տա սէն պագ :

— Քա պէն էրքէլիմ զահէր :

— Նէ հափայըմ պիր աղ տա սէն տիւլիւնմէյն պաշլա :

— Գատապ էթմէքճի փարա իսթէրսէ , նէ՞րտէն վէրէյիմ :

— Եալալ հաւաք սէօյլէ :

— Եալալ հաւաք տիյնէրլէր զահէր :

— Փէք սէօյլէ :

— Քա ճանըմ սանա պու կիւն նէ օլմուշ , տիւլանէ՛ճէ լաղըրտըլար էտէյօրսըն :

— Հէլպէթ , պիր ատամըն դարչըսընա լագըրտը աննամաղ պիրի չըգարսա նէ՞ օլուր , իլթէ պէօյլէ տիւլանէ օլուր , սանա պին քէրրէ տէտիմ քի , իչէրիմ տուրկուն տուր , արթիլէ մէսարիֆլէր էտէճէք վազթը տէյիլ , պէնիմ լագըրտըլարմ սանա սու սէսի կէլիյօր :

— Օ քի պու տէրէճէ տարտայըտան , նէ հափայըմ , նալլէթ օլսուն նէ ֆիսթան իսթէրիմ նէ պօթին , սէն ըահաթ օլմատըգտան սօնրա պէն զահէր տուրուպ քէֆ էտէճէյիմ :

— Պէն քէնտի ըահաթըլըմը տիւլիւնմէմ , իլէրուտէ չօլուգ չօճուղումուղ ըահաթ էթսին , չալըտըլըմ պու :

— Ախ Ակորիկ աղա , պէնի ֆէնա թապիաթըլը պիր գատըն սանա , հիւզէ չըգը՞ն պիր չօճուգ հէրինէ գօյ , զիրա չիտիլէ գատար հէր իսթէտիքլէրիմի հափտըն , պէնի պէօյլէ ալըշարտըն , օ քի վազթըն հօգ իսէ պու կիւնտէն էգօնօմիլի էլէ ալըրըգ , ինչալլահ իլէրուտէ իչինէ պիր քիտար աչըղըղը կէլիր պու սըզընթըտան դուրթուրուսուն :

— Թէչէքքիւր էտէրիմ , պէնիմ սէվկիւլիւ էնիմ , հաղըսըն , սէնի պօշ մէսարիֆլէրէ ալըշտըրան պէն օլտում , հէր նէ տէտին իսէ հափտըմ , չիտի տէ քէնտի թէչլիղիմտէն թէչէքքի իթմէքտէյիմ ըսելով էրիկ կնիկ իրարմէ ներողութիւն խնդրել սկսան :

Ծաղիկ չատ անգամիւր ըսած է ու կ'ըսէ , կանանց չափազանց ծախքեր ընելուն ըսան պատճառը էրիկ մարդիկ եղած են :

ՆԿԱՐՆԵՐ

Միւսիւ Բօզմի պիր իշէ եափըչա պիւտինի՞դ մի :

— Խայր տահա պիր իշ ույտուրամատըգ :

— Զօգ թօհաֆ չէյ, Ֆրանսըզգան իլէրտէ, փօլիթի-
գան եէրինտէ օլտուղու հալտէ չիմտիյէ գատար պօշ
կէզմէնիզէ թէաճիւզ էտիյօրըմ :

— Շիմտիքի վազըթտա կէօզիւնիւ գափա Ֆրան-
սըզգա պիլէն թութ, օ տա փարա էթմէզ :

— Պիր պանգայա կիրմէնին եօլունա պագմալը :

— Պանգալարըն տա քէնտի եէրլի կիւրլիւ ատամ-
լարը վար, տիշարտան ատամա ի՞թիյաճլարը եօգ :

— Շըմէնտըֆէրլէրէ տէյէճէյին եօգ եա :

— Ատամ սէն տէ, չըմէնտըֆէրլէր տէ պին զահմէթ
վէ էզիյէթլէ այտա 100 ֆրանգա կէճէյի կիւնտիւզիւ
պիր իշ պուլույօրսըն պիր այլըղը թամամ ալմաղա զըս-
մէթ օլմայօր, քէնտի արսալարընտա պիր մարաղա չըզա-
րըյօրլար, սանա տա սէֆա կէլտին տէյօրլար :

— Պիր զէնկին գալընճա թիւճճար եախօտ պիր չօր-
պաճը պուլմայօրմըսըն :

— Հա՛նի օ թիւճճարլար, չիմտիքիլէր քէնտիլէրի իշ
արայօրլար, օ տէտիյին չօրպաճըլար հէփսի սույունու
չէքտի լափա օլտու :

* * *

Բօմիսիօն խանին մէջ .

Պարոն Թորոս սա մեր հաչիւը չի տեսնա՞ն նայինք :

— Շատ աղէկ Մաթիկ աղա,

— Բայց աղէկ նայելու է ,

— Հապա, հիմա հրամանքնիդ 100 ոսկի չի բերիք
հոս :

— Հրամանք ես :

— Աս 100 ոսկիին 50 ը սինեօր Կոստանդին իստի-
լանց տուիր ու գնաց , 25 ոսկի ալ 2000 հատ բաց ծա-
խեր էիր, անոր ֆարխ տուինք , ան ալ գնաց , 21 ոսկի
ալ տուպլէնեբուն տուինք ան ալ գնաց , եղաւ ամէնը
96 ոսկի, 4 ոսկի ալ մեզի վալօթաճիի ֆաիզ կ'ընէ 100,
եւ հիմայ ամէն բերած ստակը լմնցաւ գնաց : Սըֆըռա
սըֆըռ էլտէ հիշ :

Մաթիկ աղան այս հաչիւը առնելուն պէս Բօնսօլիտ-
հանէէն կծիկը դրաւ :

* * *

Ճանըմ հայրիկ, քեզի բան մը պիտի հարցնեմ չիտակ
ըսէ :

— Ի՞նչ է տղաս , հարցուր նայիմ :

— Քուկին զէնաաթդ քօնսօլիտճի չէ՞ :

— Հա օղլում, ինչո՞ւ հարցուցիր :

— Էյ ո՞ր խանն ես :

— Ի՞նչ պիտի ընես ծօ :

— Քուզում հայրիկ, ըսէ :

— Կալաթա Բօմիսիօն խանը, ի՞նչ կայ որ :

— Երէկ զպրօցը զազէթա մը կար, տղաքները կար-
դացին, մէջը զրեր է քի Բօմիսիօն խանի քօնսօլիտճի-
ները բիացային իյնալը խելնուն պէս փախեր են, որ

մէկն ալ խենդեցեր է , վախցայ քի դուն ալ խելքդ կը
կորսնցունես :

— Ձէ օղլում, ան պաշխա պան է, շատ զարար ը-
րեր է տէ անոր համար :

— Էյ հապա դուն ալ խելքդ կորսնցունես նէ :

— Կորիր սըկէ, դպրատուն կ'երթաք ատանկ բանե՞ր
սովրելու համար :

— Ձէ հայրիկ, մի սրդողիր, չիտակ ըսէ :

— Օղլում, ան խելքը կորսնցունողը բարա ունի ե-
ղեր տէ զարար ըրեր է անոր համար, ես այնչափ փարա
չունիմ որ զարար ընեմ :

— Էյ անանկ է նէ հոգս չէ, աղէկ որ չունիս եղեր :

ԿԱԿՈՍ

ԴԱՐԱՎԵՐՁԻԿ ԲԱՌԱՐԱՆ

Զգայնիկ . — Հանրագիտակի մէջ տունկ մ'է , իսկ
Լոյսի մէջ սիրահար մը :

Զգուշաւոր . — Արեւելքի յօդուածները :

Զուտ . — Մեր հորին ջուրը :

Զոքանջ . — Փեսային էրիկը :

Զտիչ . — Գործիք մը որ հեղուկները կը զտէ : (Արդ-
եօք սա Բազմավէպի լեզուն ալ չի՞ կրնար զտել) :

Ընթերցող . — Կարդացող : Շատ տեսակ ընթերցող
կայ. վճարող ընթերցող , ձրի ընթերցող (մեծ մասը),
կարդացածը բնաւ չհասկցող ընթերցող , կարդացածը
սխալ հասկցող ընթերցող (այս ամենէն գէշն է) , կարդա-
լու ատեննին քունեբնին եկող ընթերցող (այս կարգէն
են Պատկերի եւ Մէճմուայի ընթերցողները) , ջուրը փը-
չելով խմող ընթերցողներ (Աւետաբերի ընթերցողները) ,
եւ այլն եւ այլն :

Ընթրիք . — Կոշտ բառ, հիմայ այս բառին տեղ ու-
րիշ նազիֆ բառ մը կայ , որ է սուփե :

Ընտիր . — Այն վաճառքը զոր լրագիրները կը ծանու-
ցանեն, օրինակի համար Իսազուլեանի թէյերը... (") :

Թափուր . Տաճկ. հափիփ . բաներ կան որոնց թիթ-
ուր կը փնտռուի , բառեր ալ կան որոնց թիթուր յարգ
չունի . Օրինակի համար ձմերուկը թեթեւ ըլլալու է իսկ
մարդը ծանր . քսակը որչափ ծանր ըլլայ այնքան աղէկ է .
սիրահարներուն թեթեւը յարգի է , իսկ ամուսնացեալ-
ներունը ծանր :

Թել . — Խօսքը չգիտցող մարդու մը համար բառե-
րը իրարու հետ թելով չեն կրնար կապուիլ, ուստի հա-
շարով կապելու է :

Թուղթ . — Եթէ երբէք Եւրոպա մեզի հետ չի կրնար
մրցիլ թուղթի սպառումին մէջ , պատճառը այն է որ
անիկա իր գրքերուն եւ լրագիրներուն կ'սպառէ թուղ-
թ մինչդեռ մենք մեր . . . սիկարներուն :

Թմրեցուցիչ . — Մ. Սրբազանին քարոզները :

ԹԻԹԵՆԻԿ

ԹՈՒԱԲԱՆԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐ

Բերա Լիւքսէնպուրկ զբօսարանին գաւաթ մը օղին 2 դրուշ ըլլայ նէ՝ մարդ մը քանի զրուշ տալու է որ քիչ մը գլուխը տաքնայ :

* * *

Ճերմակ կին մը աւելի ճերմկնալու համար սուսի մը բուտրա երեսը քսելու ըլլայ նէ հապա Խաճե՛ր կին մը քանի՞ նուսի քսելու է որ ճերմկնայ :

* * *

Տաներկու տարեկան տղաքները հիմակուքնէ չաբաթը երկու անգամ ածիլուելու ըլլան նէ հապա 20—30 տարեկան ըլլան նէ օրը քանի՞ անգամ ածիլուելու են :

* * *

Դասատու մը 250 դուրուշ ամսական կառնէ, երեք ամիս է որ ստակ մը առած չէ, ի՞նչ ուտելու է որ ապրի :

(Մեր Ազմօտէին առջեւ դրինք այս խնդիրը որ լուծէ, ի՞նչ ըսէ աղէկ, — ի՞նչ որ կենդանիները կուտեն :

* * *

Հաշիւ եղած է որ հիմակուան հասած աղջիկներէն երկուքը երբ իրարու քով գալու ըլլան մէկ ժամուան մէջ երկու խոշոր հատոր լեցնելու չափ խօսք կ'ընեն, այս հաշուով առօնք պառաւնալու ըլլան նէ քանի՞ հատոր լեցնելու չափ խօսք պիտի ընեն մէկ ժամուան մէջ :

* * *

Գտնելու է անանկ թիւ մը որ վիճակագրութեանց մէջ էն խոշոր գումարը կազմէ :

— Անկուտիններուն թիւը :

ԽՆՔՆԱՀԱՒԱՆ ՊԱՐՈՆ ՄԸ

Տիկին Մ. ի գուր ջանացեր էր համոզել իր երիտասարդ որդին, մերժելու համար այն օրիորդը, որուն սիրահարուած էր, որովհետեւ օրիորդը թէեւ դէմքով գեղեցիկ, բայց բնաւորութեամբ անտանելի տգեղ մ'էր :

Տիկին Մ. բարեկամներու միջոցաւ ալ վերջին ճիգ մ'ըրեր էր իր դաւակը յորդորելու, բայց ան ամենեւին ուշ չգնելով, կնոջս հետ՝ ոչ թէ մայրս, այլ ես պիտի պսակուիմ ըսելով, կ'ամուսնանայ նոյն օրիորդին հետ :

Հարսը որ արդէն խելացի պարոնէն իմացած էր կեսրոջն իրմէ չախորժիլը, փոխանակ անոր սիրտը չահելու համար հլութեամբ վարուելու, հետեւեալ օրէն կ'սկսի իր օրինակը ցոյց տալ :

Երկուշաբթի առաւօտ տիկին Մ. իր խուցին մէջ կը սպասէ որ հարսը վար իջնէ եւ ձեռքը պագնէ, հարսն ալ իր խուցին մէջ կը սպասէ որ կեսուրը իրեն ոտքը

երթայ եւ բարի լոյս ըսելով ձեռքը պագնէ. այսպէս երկուքն ալ սենեակներէն դուրս չեն ելլեր մինչեւ երեկոյ եւ անշուշտ անօթի պիտի մնային, եթէ առժամանակեայ սպասուհին երկուքին կերակուրը զատ զատ չը տաներ :

Երիտասարդը իրեկուան վերադարձին ուղղակի մօրը սենեակը կ'երթայ, ուր տեսնել կը կարծէ իր սիրեցեալը, բայց մայրն առանձինն գտնելուն կը հարցնէ :

— Մայրիկ, Ս. հանըմը ո՛ւր է :

— Մինչեւ իրեկուն երեսը ո՛վ տեսաւ քի :

— Մինչեւ իրեկուն սենեակէն դուրս չելա՞ւ :

— Հապա ի՞նչ գիտցար, հոս նստողը մա՞րդ է մի ի՞նչ է, հարցնող փնտռող չկայ :

— Ուրեմն հիւանդ ըլլալու է, ըսելով կ'աճապարէ կնոջը քով երթալ :

— Սիրուն թռչնիկս, ի՞նչ ունիս արդեօք հիւանդ ես :

— Ինչո՞ւ հիւանդ պիտի ըլլամ, իշթէ ասանկ պատն երեսիս նստեր եմ :

— Ինչո՞ւ վար չես իջներ, հոգիս,

— Ինծի մարդու տեղ դրին տէ բերան մը հրամմէ ըսի՞ն :

— Բայց դուն օտարակա՛ն ես որ հրամմէ ըսեն, տուսին հանըմը արթըն դուն ես :

— Ան քի ատանկ է նէ՝ տունին մէջ իմ ըսածս պիտի ըլլայ :

— Դուն ի՞նչ ըսիր տէ մենք չէ՛ ըսինք, խուշիկս :

— Մարդ մէյ մը վեր չելաւ տէ, ինտո՞ր ես, բան մը կ'ուզես մը պիլէ չըսաւ :

— Ան ալ քեզի սպասեր է որ վար իջնաս :

— Զահէր անոր ոտքը պիտի երթայի :

— Աղէկ ամա, ան վարը՝ դուն վերը, խուշ ու մունջ պիտի նստի՞ք մինչեւ իրեկուն :

— Ի՞նչ ընեմ, կլոխս կարեն նէ՝ ես անոր ոտքը չեմ երթար, ասլը առաջուքնէ իմ հետս զըթ է :

Խելացի պարոնը կնոջը այս խօսքին իրաւունք տալով մօրը քով կը դառնայ :

— Մայրիկ, հայտէ հարսին քովը երթանք :

— Զահէր ես անոր ոտքը պիտի երթայի :

— Էյ նա՛սը ընենք, ան վերը նստի դուն վարը նստիս, ասանկ բան կ'ըլլա՞յ :

— Ան վար թող գայ, վայրումը ինտո՞ր է, ես ելլըխճի՞ եմ :

— Ոտքդ պագնեմ մայրիկ, քալէ քի չարը խափանի :

— Հա՛, գիտցիր քի չարը պիտի խափանի, տահա անիկա քեզի ինչե՛ր պիտի ընէ :

— Ըսել է, քու չուզածդ ըլլալուն համար մախսուս կ'ընես կոր :

— Ես ի՞նչ ըրած ունիմ, քանի մը հողիկ հարցուր քի մե՛նծը պզտիկին ոտքը կ'երթայ մի պզտիկը մեծին :

Պարոնը նորէն կնկանը քով կ'երթայ :

— Նաֆիլէ մ'ըսեր, աշխարհք մէկդի գայ նէ ես անոր ոտքը չեմ երթար :

— Հայտէ խուշիկս, խաթրս մի կոտրեր, քուկին ալ մայրդ է :

— Մար ըլլողը մէյ մը կուգայ տէ՛ հալ խաթըր կը հարցունէ,

— Իշթէ ան ալ կը պէքէնէ քի առաջ գուն իրեն ոտքը երթաս:

— Միսերս կտրեն նէ չեմ երթար:

— Էյ թամամ, ասոր սօնը ի՞նչ պիտի ըլլայ:

— Սօնը զատ առն անդ ըլլանք ե՛է կը հանդատանանք:

— Վէստէլամ... բայց ես կարողութիւն ունի՞մ զատ առն անդ ըլլալու:

— Թող մարդը զատուի:

— Տունը մօրս է, կրնամ գուրս ընել:

— Ի՞նչ ընեմ, չէ նէ թող չի կարգուէիր:

Շարաթ մը ետքը տիկին Մ. իր տան մէկ սենեակը քաշուելով, մնացած 3 սենեկաց վարձքովը կ'ապրէր, մինչդեռ ինքնահաւան պարոնը ուրիշ տան մը մէջ սենեակ մը վարձեր էր, ուր չէր կրնար դարձեալ հանգստութիւն վայելել կնոջ խեղ ընտելութիւնէն, բայց իր անտանիկի վիճակին համար չէր կրնար մէկու մը տըրտընջալ:

ԴԴՈՒՄ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ս. Հայրապետը Տաթևի վանքէն Շուշի դպրեր է, եւ շատ լաւ ընդունելութիւն գտեր է: Անտի Գանձասար եւ ուրիշ տեղեր այցելով, պիտի դառնար Էջմիածին՝ մեր երկու վարդապետները ձեռնադրելու:

— Ս. Պատրիարք Հայրն Երեքշաբթի օր Աւստրիոյ դեսպանատունն երթալով, ցաւակցութիւն յայտնեց դեսպան Փոն Բալիսի, Էլիզաբէթ կայսրուհոյն եղբորական մահուան առթիւ:

— Այս Երկուշաբթի օր վայելուչ փառաւորութեամբ տեղի ունեցաւ Մեծ. Տօքթօր Եղգուպեան էֆէնտիի ամուսնութիւնն ընդ Ագնուսէի Օր. Բարադամանի:

Ծաղիկ իւր սրտագին բարեմաղթութիւնները կը մատուցանէ համակրելի Տօքթօրին եւ Տիկին Եղգուպեանի:

— Պատահական թղթակից մը որ այցելեր է Կարին, գոհունակութիւն կը յայտնէ առաջն. Տեղապահ Տ. Զաւէն Մ. Վ. Ի բարեօք պաշտօնավարութեան համար, գովելով անոր թէ վարչական գործունէութիւնն եւ թէ կրթական գործին յառաջացման համար ըրած ջանքերը: Տ. Զաւէն Մ. Վ. այցելեր է Կարնոյ զիւղերը, Խնուս, Դերջան, Բասենները, մօտէն ուսումնասիրելու իր խնամոց յանձնուած ժողովուրդը: Կարնոյ վարժարանաց ամբողջ ուսուցչաց թիւն է 49 եւ աշակերտաց թիւն 2000է աւելի: Քաղաքին որբանոցի չէնքն անբաւական ըլլալուն, Արմինեան Մայր վարժարանի կիցը քարուկիւր ընդարձակ չէնք մը կը կառուցուի: Ստանաբուլէ վարժարանի նկատմամբ սակէ առաջ ելած աննպաստ տարաձայնութեանց պատճառները վերցուելու եւ ուսուցչական նոր կարգադրութեամբ:

— Ռէթէոս էֆէնտի Պէրպէրեան երէկ առաւօտ եւրոպական կառավարող մայրաքաղաքս հասաւ ժընէվէ:

— Հայ-Հռոմէականաց Պատրիարք Գեր. ՏՏ. Ազարեան շարաթէ մը ի վեր հիւանդ է ի Մեծ Կղզի, իր հիւանդութիւն քիչ մը մտահոգութիւն կը պատճառէ: Այս պատճառաւ Սեպտ. 5 ին գումարելի եպիսկոպոսական Սինոդի նիստն յետաձգուած է 7 ին, եւ պիտի գումարուի ի Մեծ Կղզի:

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Աւստրո-Հունգարիոյ այնքան համակրելի եւ այնքան դժբաղդ կայսրուհի-Թագուհին եղբորական վախճանը ի ժընէվ, անժանօթ չէ անշուշտ մեր ընթերցողներուն:

Նոր մանրամասնութիւններ. —

Կայսրուհին Պօռլամօ օթէլէն ճամբայ ելլելէն քանի մը վայրկեան վերջը, գետին ինկաւ: Քանի մը հոգի օգնութեան հասան, սակայն մէկն ալ զանի չէր ճանհար: Պատուակալ Կոմսուհին եւ ժընէվցի վաճառականի մը օգնութեամբ կայսրուհին յաջողացաւ ոտք ելլել եւ շուգեմալ գնաց: Քարափ գտնուողներէն ոչ ոք եղբորական զէպքը տեսած էր, ամէն մարդ այնպէս կը կարծէր թէ կայսրուհին վրայ եկածը պարզապէս մարելիք մըն էր որ չուտով պիտի անցնէր: Շուգեմալ մանկուհի պէս կայսրուհին աթոռակի մը վրայ նստաւ եւ անմիջապէս զգայալ եղաւ: Կայսրուհին ուշաբերելու համար եղած ջանքերը անօգուտ ըլլալով, նաւը ստիպուեցաւ նորէն ժընէվ դառնալ եւ պօռլամօի առջեւ կեցաւ: Կայսրուհին պատգարակով Օթէլ փոխադրուեցաւ ուր բժշկական փորձերը հաստատեցին թէ հոգին աւանդած էր:

— Վիէննա անցեալ կիրակի տխրութեամբ համակուած էր իր ամբողջութեանը մէջ: Հասարակայնի խըրախճանութիւնք, նուազ, երգեր դադրած էին: Ժողովուրդը վշտահար սրտաբեկ իր սիրեցեալ կայսրուհին կ'ողբար:

— Թրիէսթ Իտալացեաց զէմ ցոյցեր կ'ըլլան, ոստիկանութիւնը բազմաթիւ ձերբակալութիւններ ըրաւ: Աւստրեան լրագիրներ ընդարձակ յօդուածներ կը գրեն ցուցնելու համար որ Իտալիա այս անցած դարձածին մէջ յանցանք չունի:

— Ժընէվցիք եւ Զուիցերիա հակառակ իրենց համակրանքին արտայայտութիւններուն ձախող զիբքի մը մէջ կը գտնուին այս պահուս, որովհետեւ եղբորական զէպքը իրենց ազատ երկրին մէջ տեղի ունեցաւ:

ԵՐԿՐՈՐԴ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

(Երրորդ սպարուքեան վերադասեալ է՝ ճոխացեալ եւ կրկնապատիկ յաւելեալ, եւ զորս դու պատմիրեցերն):

ԾԱՂԻԿԻ ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ

ԿԱՆԻՍԻԿ Է

Մեր գաւառացի բաժանորդներէն կը խնդրուի թերթիս բաժանորդագրութեան պայմանը նկատողութեան տուելով՝ Նոր Շրջանի (Ծր. թիւն է որ կը հրատարակուի) բաժնեգլխները անյապաղ զրկել եւ ազդարարութեանց հարկ չթողուլ:

ԿՈՐՈՒՍԵԱԼ ԿՏԱԿԸ

ՀԱՏՈՐ ԵՐԿՐՈՐԴ

ԳԼՈՒԽ Ե.

ԱՊԱՐԴԻՒՆ ՊՐՈՏՈՒՄՆԵՐ

— Շէն մնաք, Աստուած մէկին տեղ հազար տայ ըսաւ աղքատը եւ աւելցուց, տիկին, ուրիշներու սու- ները յարկ յարկ վարձու տրուած ըլլալով զիս թոյլատ- րեցին որ վեր ելլեմ եւ իրենց վարձակալներէն ալ ողոր- մութիւն խնդրեմ, եթէ ձեր տունն ալ այնպէս է ան- շուշտ թոյլ պիտի տաք, բարի տիկին, որ վեր ելլելով իմ այս ցաւազին վիճակս ամօքելու համար քիչ մը բան հա- ւաքեմ :

— Այո՛, իմ տունն ալ այնպէս է, բայց վարձակալներն հիմա հոս չեն, ամէնքն ալ առաւօտուն կանուխ կը մեկ- նին, միայն երրորդ յարկի վարձակալս է որ ցերեկները երբեմն հոս կը գտնուի, այն ալ երէկ իրիկուն դնաց, մէկ մըն ալ Աստուած զիտէ երբ կուզայ, ա՛ռ, ես անոնց կողմէն փոխարինեմ քեզ, ըսաւ բարեսիրտ կինը, եւ հա- նեց տասնոց մը սպրդեցուց մեր խեղճ մօրայիկին ձեռ- քը, որ դռնէն բաժնուելով սկսաւ իր ճամբան շարունա- կել, առանց իր շարժմանց մէջ փոփոխութիւն մը դնելու :

Այս գարշահոտ մուրացիկը քիչ մը տեղ եւս յաւա- ջանալէ յետոյ, իբր թէ պատահմամբ, գնաց Գուլայի գտնուած սեմին վրայ նստաւ, քիչէն տակէն աղօթքի նման բան մը մրմնալով :

— Երէկ գացեր են եւ մէկ մ'ալ չեն եկեր :

— Է՛հ, աղտոտ պապո՛ւկ, տեղ չգտար զատեցիր քովս եկար, ըսաւ Գուլա տեղէն ելլելով իբր թէ կը հայհոյէր, քթին տակէն յարեց, կամաց կամաց մինչեւ Բերա ե՛լ, ես կը հասնիմ ետեւէդ :

Այս ըսելով Գուլա փողոցը դառնալով անյայտացաւ :

Անշուշտ ընթերցողը հասկցաւ թէ այս ծերունի մու- րացիկանը Գուլայի նորոտաց բարեկամներէն մին ըլլալու էր, եւ յիշաւի ալ նոյն ինքն պարոն Օհանն էր, որ այդպէս կերպարանափոխ եղած իր մտերմին որդին գտնել կը ջանար :

Երբ Գուլա աներեւութացաւ, Պ. Օհան իր աղտոտ առպրակէն հացի մը կտոր հանելով, սովալլուկ մարդու- մը նման ուտել սկսաւ, այսու հանգիւրձ միշտ գտնազան ձեւերով փողոցին տուններն աչքէ կ'անցնէր, եւ անցորդ մը իր առջեւէն անցած ատեն չէր մոռնար երբեք իր յանգերգը կրկնել «ողորմութիւն մը տուէք, խեղճ ան- կար աղքատիս» : Եւ այս տեւեց մինչեւ որ չողքնաւին մէջ տեսած ոսկի կոթով գաւազան եւ մութ կապոյտ գոյնով ակնոց ունեցող վայելչադէմ պարոնը փողոցին Ղալաթիոյ կողմէն երեւցաւ : Իր ձեւերը ճշմարիտ յափ- րացածի մը երեւոյթը կուտային իրեն, իր թոյլ քայլերը եւ անխոյժ նայուածքը գործ ու շտապ չունեցող մարդ մը կը մատնէին : Այդ պարոնը որ նոյն ինքն Սուչօ

կիրգան էր յոյօրէն յառաջացաւ մինչեւ փողոցին միւս ծայրը, եւ հոն մուրացիկին ձայնն առնելով կեցաւ եւ զրպանէն մանր զրամ մը հանելով անոր տուաւ :

— Ո՛ւր տեղացի ես, խեղճ մարդ, հարցուց անոր բարձր ձայնով :

— Տիարպէթիւրցի եմ, պարոն, պատասխանեց Պ. Օ- հան նոյնպէս բարձր ձայնով մը, եւ ապա իբր թէ իր աղօթքը շարունակելով ցած ձայնով յարեց, երէկ իրի- կուն գացեր եւ մէկ մըն ալ չեն եկեր : Գուլան Բերայի շիտակ ճամբուն վրայ մեզ պիտի գտնէ :

Բայց Սուչօ կիրգա աղքատին առջեւ կեցած չըլլա- լու համար ճամբայ առած էր, առանց սակայն բառ մը կորսնցնելու անոր վերջին խօսքերէն :

Պ. Օհան՝ ճշմարիտ աղքատէ մը աւելի ակորժակով իր հայրն շերան աւարտելէ յետոյ, սկսաւ դարձեալ դէպ ի Բերա շարունակել իւր խարխալուն գնացքը, միշտ տնտնալով եւ գոգես աւելի ետ մնալ փոփաքելով քան թէ յառաջ անցնելով :

Իսկ Պ. Սուչօ կիրգա նոյնպէս յոյօրէն մինչեւ Բե- րայի մեծ պողոտային վրայ Լիւքսէմպուրկի սրճարանը գնաց եւ ներս մտնելով ձախակողմեան անկիւնը բազ- մեցաւ եւ սկսաւ ուշի ուշով անցորդները դիտել, պա- տահմամբ ձեռք առած լրագիր մը կարդալ ձեւացնելով :

Կէս ժամ հազիւ թէ անցած էր, երբ Պ. Օհան Լիւք- սէմպուրկի պատերուն քսքսուելով անցաւ, միշտ կրկնե- լով իր սովորական յանգերգը, «ողորմութիւն մը տուէ՛ք, ողորմութիւն մը անկար աղքատիս» եւ գնաց Աղաճամիի անկիւնն սպասեց անպուլ, անպապար անցորդներուն ուղ- ղելով իր յանգերգը : Այսպէս գրեթէ ժամ մը անցաւ եւ մեր երկու բարեկամներն իրենց զիրքը չփոխելու դատա- պարտուած էին, սպասելով Գուլայի, որ սակայն կուշա- նար գալու :

Պ. Օհան իր ներքին շտապէն զրդուած, աւելի շուտ շուտ եւ բարձրաձայն կը կրկնէր իր յանգերգը, մինչդեռ Սուչօ կիրգա գարեջուրի գաւաթներն իրարու վրայ կը պարպէր իր նշան իր սրանեղութեան :

Վերջապէս երկար ատենէ վերջ Գուլա երեւցաւ, որ թէպէտ յարտաքուստ ապուշի մը տարտամ եւ անկանոն քալուածքն ունէր, բայց իրականապէս կը վազէր, այն- պէս որ չնչասպառ վիճակի մը մէջ կը գտնուէր երբ Լիւքսէմպուրկի սրճարանին առջեւ հասաւ : Հոն իր ա- պուշի դիւրքին մէջ կենալով քիչ մը ներս նայելէ յետոյ արագ ակնարկով մը գուրս հրաւիրեց Սուչօ կիր- գան եւ ինքն ալ գնաց Պ. Օհանի քով եւ իր ներկի տու- փը վար առնելով, գոչեց :

— Զաղի՛ր ծերուկ, տեղ չես գտեր այս մեր տեղը կեցեր ես, կորի՛ր հոսկէ որ մենք ալ քանի մը կուտ պիտի չահինք, ի՞նչ պիտի ընենք, հոսկիւնք :

— Տղա՛ս, ինչո՞ւ ատանկ կը յանդիմանես զիս, քու ձայնէդ կը հասկնամ թէ երիտասարդ ես, դեռ մինչեւ ի- րիկուն օր կայ, հարկաւ օրականդ կ'եղէ, թող որ ես ալ քանի մը փարա առնեմ եւ իրիկունն անօթի չը մնամ :

Շարունակելի

(Հաստատեալ յամին 1852)

ՏՐԲ. Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՍԵՐԻԿԵԱՆ - ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺԲ

Թիւ 396, Մեծ-Փողոց Բերա

(Եանի Գարեջրասան վրայի յարկը, հիւղ Չրպուհեանց դէմ)

Կատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ ամենաստիկ ցաւած ակօսներն մեկ անգամեւ կը լեցուին, ցաւով դիմելու եւ բուժուած վերադառնալու պայմանաւ:

Նորահար եղանակաւ, նուրբ, ճաշակաւոր եւ դիմացկուն արհեստական ակօսներ կը պատրաստեն, յար եւ նման բնականի, դեմքի ձեւաւորութիւն ըստ արիւնի, ծամողութիւն, եւ ազատ արտաւանդութիւն երաշխաւորեալ:

Բերնի հիւանդութիւնք կատարելապէս կը բուժուին, ինչպէս նաեւ թմրեցուցիչ զեղերու, եւ ամենակատարելագործեալ աքցաններու միջոցաւ անոնց ցաւի ասամեղանութիւն:

Յ. Գ. Ձմեռները կիրակի օրերն ալ, (մինչեւ կէս օր), ինչպէս նաեւ ամեն օր, (մինչեւ կէս գիշեր) հիւանդ կ'ընդունին Բերայի զործատեղին:

ՊՆԱԿ ԿԱՄ ԱՅԲԲԷՆԱՐԱՆ

Հայերէն գրերն հսկայ մեծութեամբ տպուած են լաւ թղթի վրայ, քերականէ առաջ գործածելի, մանկապարտէզներու՝ նոյն իսկ տան մէջ՝ ուր մանուկն սկսած է խօսիլ: Մեծ պակաս մը կը ընու իւր զանազան ձեւի տակ գործածելու յարմարութեամբը, այնպէս որ կարելի է պատի, տախտակի կամ խորանարդ փայտերու վրայ փակցնել եւ կամ մկրատելով իրարու յօդել եւ կազմել վանկ, բառ եւն:

Ա. Պնակ. բոլորագիր եւ թուանշանք

(գրերուն մեծութիւնն է 5 1/2 սանթիմ) Գին 1 Ղր.

Բ. Պնակ. գլխագիր եւ կէտեր

1 Ղր.

ԳՐԱՑԱՆԿ

ՊԱՂՏԱՏԼԵԱՆ ԳՐԱՏԱՆ

Գին 2 Ղր.

Բացի սոյն գրատուն գրքերէն որոց իւրաքանչիւրին համար մասնաւոր ծանօթութիւններ դրած են, կը պարունակէ նաեւ այլ եւ այլ կարեւոր հրատարակութիւններ ինչպէս թղթատարութեան վերաբերեալ կարեւոր գիտելիք եւ սակացոյց: Դրոշմաթղթի կանոնագիր եւ սակագին եւն. եւն:

ԷՔԻԹԱՊԼ
(ՄԱՅՈՒՆ ԵՄԵՐՈՍ)
ԱՇԽԱՏԱՆԻՍ ԷՆ ՀԶՕԻ
Կենաց Ապստոլագրական ընկերութիւն
Երաշխաւորեալ Գրատարութիւն
1 ՄԵԼԻՍ 227 ՄԵԼԻՍ ՑԵՄԲ
Ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ
ԳԱՐԻՆ, ԱՍՏՈՒՆԱՏՈՒՐ

Ա Ձ Դ

Ազգ. Հիւանդանոցի սեպհական մաքառա դերձաններն ըստ առաջնոյն կը վաճառուին Սուլթան համամ Մարտիկ էֆէնտի Շիրինեանի վաճառատունը, կեդրոնատեղի Ազգ. Հիւանդանոցին սիկատի թղթին:

Այս առթիւ կը խնդրուի Արգոյ հասարակութեանն որ փութան փորձել այս դերձաններն: Փորձառու եւ մասնագէտ անձինք հաստատած են առաւելութիւնը հրապարակի վրայ գտնուած առաջնակարգ դերձաններէն:

Փորձեցէք եւ անմիջապէս պիտի տեսնէք առաւելութիւնը:

Եւ միանգամայն օգնած պիտի լինիք Ս. Փրկչի Ազգ. Հիւանդանոցի հարիւրաւոր խեղճ եւ անկար պատրաստելոց:

Գրատուն Գ. ՊԱՂՏԱՏԼԵԱՆ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ

Սուլթան Համամ ձառեհի, Թիւ 14

Արտօնատէր Ա. ՍԱՔԱՅԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Վ. ՄԻՆԱՍԵԱՆ

Կ. Պոլս, Սուլթան Համամ 14.